

نهمین روز جنگ - بمباران پالایشگاه‌ها و انبارهای نفت و نابودی محیط زیست!

بهرام رحمانی

bahram.rehmani@gmail.com

یکشنبه ۱۷ اسفند ۱۴۰۴؛ در نهمین روز جنگ حملات آمریکا و اسرائیل به مراکز نظامی و حکومتی در شهرهای مفر هوافضای سپاه در تهران کرمانشاه، زنبیل آباد قم، خرم آباد، اصفهان. بروجرد، صحنه کرمانشاه. موشک پرانی رژیم به کشورهای منطقه. هشدار سنتکام مردم در خانه بمانند. ترامپ می گوید رهبر جدید جمهوری اسلامی باید از او تأیید بگیرد. اگر از ترامپ تأیید نگیرد، مدت زیادی دوام نمی آورد. او تأکید کرد که آمریکا می خواهد مطمئن شود که لازم نباشد هر ۱۰ سال یک بار به اقداماتی مشابه دست بزند.

سخنگوی قرارگاه مرکزی خاتم الانبیا در بیانیه ای تهدید کرده که جمهوری اسلامی در صورت ادامه حملات به زیرساخت هایش، اقدامات مشابهی در منطقه صورت خواهد داد. این بیانیه مدعی شده است: «که نیروهای مسلح رژیم به خاطر «منافع مردم مسلمان کشورهای منطقه و با وجود اشراف اطلاعاتی، توانمندی هجومی و شناسایی تمامی زیرساخت های سوخت، انرژی و خدمات عمومی در منطقه تا کنون از هر گونه اقدام مشابه خودداری کرده است.» در حالی که هنوز مخازن سوخت در تهران و کرج می سوزند و آسمان پایتخت تیره و تار است، حملات متقابل در جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران ادامه دارد. نقاط دیگری در شهرهای مختلف ایران هدف قرار گرفته اند و ایران، تل آویو و نقاطی دیگر دیگر در مرکز اسرائیل را هدف قرار داده است. در حالیکه اخبار غیررسمی و گمانه ها حاکی از اعلام قریب الوقوع رهبر بعدی ایران است دونالد ترامپ گفت که بدون تأیید او رهبر بعدی ایران دوام نمی آورد. حملات متقابل اسرائیل و حزب الله لبنان هم ادامه دارد.

ترامپ می گوید اگر رهبر آینده جمهوری اسلامی تأیید او را دریافت نکند، مدت زیادی دوام نخواهد آورد. در همین حال عراقچی تأکید کرده است که مردم ایران باید رهبر خود را انتخاب کنند، کس دیگری حق تعیین تکلیف ندارد. این در حالی است که آتش جنگ کماکان شعله ور است. اسرائیل امروز مفر نیروی هوافضای سپاه پاسداران را هدف قرار داد و موشک های ایران در اسرائیل ۶ نفر را زخمی کرد.

از شامگاه شنبه ۱۶ اسفند، دور تازه حملات گسترده به ذخایر سوخت در کلانشهرها آغاز شده است. بررسی های مقدماتی نشان می دهد که آسیب های وارد شده و ادامه حملات مشابه می تواند پیامدهایی فراتر از تضعیف توان نظامی داشته باشد. شبکه تامین و توزیع بنزین و گازوییل، نقشی کلیدی در حمل و نقل، زنجیره تامین کالا و فعالیت صنایع دارد و هرگونه اختلال در آن می تواند به افزایش قیمت ها و تشدید تورم منجر شود.

طبق گزارشات، مخازن سوخت مناطق اطراف تهران نزدیک به یک چهارم ذخایر ایران را تشکیل می دهد. این در حالی ست که در روزهای گذشته، زیرساخت های نفتی کشور نیز در حملات آمریکا و اسرائیل آسیب دیده و این موضوع، اهمیت ذخایر سوخت را بیش از پیش بالا برده بود.

در شرایطی که اقتصاد ایران با محدودیت های ارزی، تحریم ها و فشارهای ساختاری مواجه است، مردم در تنگنا قرار دارند، هدف قرار گرفتن زیرساخت سوخت را می توان پایانی بر وضع موجود و آغاز فلاکتی بزرگ تر دانست.

در هفته دوم جنگ اسرائیل و آمریکا علیه جمهوری اسلامی برخی زیرساخت های سوخت در چند نقطه ایران هدف حملات قرار گرفته است. بر اثر بمباران پالایشگاه تهران و مخازن سوخت در چند نقطه تهران در شب گذشته، تهران را مه ای از دود و غبار فرا گرفته و کارشناسان نسبت رعایت نکات بهداشتی و ایمنی از سوی شهروندان هشدار می دهند.

سهمیه بنزین کاهش یافت و هوا به شدت آلوده است.

ارتش اسرائیل اعلام کرد که در ۲۴ ساعت گذشته یک موج گسترده از حملات را در غرب و مرکز ایران به پایان رسانده و بیش از ۴۰۰ هدف متعلق به ایران را مورد حمله قرار داده است.

به گفته ارتش اسرائیل، از آغاز عملیات «غرش شیران»، نیروی هوایی صدها سورتی پرواز تهاجمی را علیه پرتابگرها، سامانه‌های پدافندی، انبارهای تسلیحاتی و دیگر زیرساخت‌های رژیم ایران انجام داده است؛ با هدف کاهش هرچه بیشتر حجم شلیک‌ها به سوی خاک اسرائیل.

ایران در نهمین روز از جنگی که از سوی آمریکا و اسرائیل آغاز شده، حملات بیش‌تری با پهپاد و موشک به سمت اسرائیل، کویت و دیگر کشورهای حوزه خلیج فارس انجام داده است. در کویت دست کم دو آتش‌سوزی گسترده مشاهده شد. یک برج در آتش سوخت که گفته می‌شود بر اثر بقایای یک حمله پهپادی بوده است. همچنین یک تاسیسات ذخیره نفت در فرودگاه بین‌المللی اصلی کویت هدف قرار گرفت.

بحرین نیز اعلام کرد که تاسیسات آب‌شیرین کن این کشور مورد حمله قرار گرفته است. مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور اسلامی ایران، می‌گوید که بیانیه روز شنبه او در مورد عذرخواهی از کشورهای خلیج فارس، اشتباه تفسیر شده است. در همین حال آتش‌سوزی در مخازن سوخت تهران که هدف حملات اسرائیل قرار گرفته هم‌چنان ادامه دارد.

صبح یک‌شنبه، پس از حملات شبانه که به یک انبار نفت و پالایشگاه انجام شد، ابری از دود سیاه بخش‌هایی از تهران را پوشاند. به نظر می‌رسد این اولین باری است که تاسیسات صنعتی غیرنظامی در چنین سطحی هدف قرار می‌گیرند.

حملات آمریکا و اسرائیل به انبارهای نفت تهران و البرز؛ لاریجانی: پای آن‌ها در این جنگ «گیر کرده»، ایران آن‌ها را «رها» نخواهد کرد
با ورود جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران به دومین هفته، جنگ در خاورمیانه هم‌چنان شعله‌ور و درحال گسترش است. اسرائیل روز شنبه هم از حملات گسترده به تهران خبر داده بود. ایران نیز در پاسخ موج جدیدی از حملات موشکی و پهپادی را علیه همسایگان خود در منطقه خلیج فارس که میزبان نیروهای آمریکایی هستند انجام داد و تاکید کرد که با وجود تهدیدهای دونالد ترامپ، تسلیم نخواهد شد. در ساعات پایانی شنبه انبارهای نفت استان تهران و البرز هدف حمله قرار گرفتند. علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران گفت پای آمریکا در این جنگ گیر کرده است و ایران «آن‌ها را رها» نخواهد کرد.

حملات اسرائیل و آمریکا به انبارهای نفت تهران و البرز

چندین حمله ایالات متحده و اسرائیل شامگاه شنبه انبارهای نفت در جنوب تهران را هدف قرار دادند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، این اولین حمله گزارش شده به زیرساخت‌های نفتی ایران از زمان آغاز جنگ است.

به گفته رسانه‌های ایران، انبارهای نفت هدف قرار گرفته در نزدیکی پالایشگاه تهران قرار دارد. به گفته این منابع به در این حملات به تاسیسات پالایشگاه آسیبی وارد نشده است.

خبرنگار خبرگزاری فرانسه در تهران از حمله به انبار نفت دیگری در شمال غرب پایتخت خبر داده‌است. تصاویر منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی نیز از شعله‌های گسترده آتش و دود در چندین نقطه تهران حکایت دارد.

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در بیانیه‌ای ضمن تایید هدف قرار گرفتن «تعدادی از انبارهای نفت در استان‌های تهران و البرز»، تاکید کرد که تامین سوخت این دو استان از سایر مبادی در حال انجام است..

یانیس لاپید، رهبران اپوزیسیون اسرائیل در پیامی در شبکه ایکس نوشت که اسرائیل «باید تمامی میادین نفتی و صنعت انرژی ایران در جزیره خارک را نابود کند. به گفته او «این آن چیزی است که اقتصاد ایران را نابود و رژیم را سرنگون خواهد کرد».

از آسمان تهران نفت می‌بارد

از میان گزارش‌های مردمی؛ همین الان بارون گرفت تهران. تمام ماشین‌ها سیاه شدن. میری بیرون روی گوسیت دانه‌های سیاه میشینه... روی دست... روی لباس. خیلی وضعیت عجیبیه!

حملات نظامی آمریکا و اسرائیل به ایران پس از هدف قرار دادن بخش زیادی از مراکز نظامی و امنیتی و سرکوب حکومت، به زیرساخت‌های آب و انرژی کشیده شده است.

در این حملات انبار نفت شهران در شمال غرب تهران، انبار نفت شهرری، انبار نفت کوهک، انبار نفت اقدسیه (انبار نفت ارتش) در تهران و همچنین انبار نفت فردیس کرج شبانه هدف قرار گرفتند. سوخت مخازن هدف قرار گرفته نقش اساسی در تولید بنزین داشته‌اند.

ساعاتی پس از بمباران مخازن سوخت، شرکت ملی پالایش و پخش مواد نفتی اعلام کرد که سهمیه‌های روزانه بنزین از ۳۰ به ۲۰ لیتر کاهش یافته است. از سوی دیگر، آسمان تهران را مه غلیظی از دود و غبار و ابر فرا گرفته است. شهروندان با انتشار ویدئوها و تصاویری اعلام کرده‌اند که دود غلیظ در هوای تهران سبب نیمه تاریک بودن شهر در روز یکشنبه شده است.

صادق ضیاییان رییس مرکز پیش‌بینی سازمان هواشناسی صبح روز یک‌شنبه ۱۷ اسفندماه ۱۴۰۴ اعلام کرده «اکنون در تهران شاهد ترکیب دود و ابر در آسمان هستیم و مناطقی که نزدیک تر به محل‌های آتش‌سوزی هستند، تاریکی هوا بیشتر احساس می‌شود.»
رییس مرکز پیش‌بینی سازمان هواشناسی تاکید کرده «رفع شرایط فعلی و دود ایجاد شده، مستلزم اطفای حریق در مناطق مورد هدف قرار گرفته است و باید منشا دود از بین برود.»

کارشناسان درباره خطرات جدی مواد شیمیایی در ذرات دود ناشی از آتش برای سلامت شهروندان هشدار می‌دهند. برخی کارشناسان با اشاره به جذب این مواد بر اثر باران‌های اسیدی، درباره آلودگی گسترده آبهای زیرزمینی نیز هشدار می‌دهند.

در همین سازمان هواشناسی در اطلاعیه از شهروندان خواسته با توجه به شرایط ایجاد شده و ورود آلودگی به محدوده شهر تهران تا حد امکان از حضور غیرضروری در فضای باز خودداری کرده و در منازل خود بمانند.

سازمان هلال احمر نیز در اطلاعیه‌ای آموزشی تاکید کرده انفجار انبارهای نفت باعث ورود حجم انبوهی از ترکیبات سمی هیدروکربن‌ها و اکسیدهای گوگرد و نیتروژن در جو و به ابرها می‌شود که در صورت بارندگی، باران حاصل بسیار خطرناک و دارای خاصیت اسیدی شدید است. (این پدیده می‌تواند باعث سوختگی‌های شیمیایی پوست و آسیب جدی به ریه‌ها شود)
سازمان هلال احمر به شهروندان تاکید کرده:

۱. در زمان بارش پس از انفجارهای نفتی، تحت هیچ شرایطی از منزل خارج نشوید و تمام منافذ را با پارچه مرطوب بپوشانید.
 ۲. اگر در فضای باز غافلگیر شدید، بلافاصله به زیر سقف‌های بتنی یا فلزی پناه ببرید و از پناه گرفتن زیر درختان خودداری کنید.
 ۳. در صورت تماس باران با پوست، به هیچ وجه محل را نمالید و فقط با جریان مداوم آب سرد شستشو دهید.
 ۴. لباس‌هایی که به این باران آغشته شده‌اند را بلافاصله تعویض کرده و در کیسه در بسته قرار دهید.
 ۵. از ماسک‌های فیلتردار (ترجیحاً N95 یا ماسک‌های دارای لایه کربن فعال) استفاده کنید.
 ۶. از مصرف آب چاه‌های روباز یا مخازن ذخیره آب باران در مناطق نزدیک به انفجار جدا خودداری کنید.
 ۷. حیوانات خانگی و احشام را به فضای کاملاً سرپوشیده منتقل کنید و علوفه آن‌ها را بپوشانید.
 ۸. اگر دچار سوزش شدید مجاری تنفسی، سرفه خشک مداوم یا تاری دید شدید، بلافاصله به مراکز درمانی مراجعه کنید.
 ۹. پس از اتمام بارندگی، سطوح خارجی و خودروها را با فشار آب زیاد بشویید تا رسوبات سمی خشک نشوند.
- سازمان هلال احمر در اطلاعیه دیگری موارد دیگر آموزشی را گوشزد و تاکید کرده «آگاهی از این جزئیات، مرز بین سلامت و بیماری‌های مزمن ریوی و پوستی است.»

۱. خطر بخارات پس از باران: پس از قطع شدن باران، از منزل خارج نشوید؛ زیرا تبخیر قطرات اسیدی از روی زمین گرم یا سطوح، غلظت سموم در هوای تنفسی را تا چندین برابر افزایش می‌دهد. (صبر کنید تا هوا کاملاً ساکن شده یا توسط باد جابه‌جا شود)
۲. کولرهای آبی و گازی: در زمان بارش باران اسیدی سمی، کولرهای آبی را مطلقاً روشن نکنید (پوشال‌های خیس مثل فیلتر عمل کرده و اسید و دوده سمی را مستقیماً به داخل ریه‌های ساکنان خانه پمپاژ می‌کنند؛ کولرهای گازی را نیز در حالت گردش داخلی قرار دهید).
۳. مراقبت از مواد غذایی باز: اگر در تراس یا حیاط خانه مواد غذایی (مثل ترشیجات، برنج یا نان) دارید، حتی اگر در بسته هستند، پیش از انتقال به داخل خانه ابتدا ظرف آن‌ها را با دستکش و دستمال مرطوب کاملاً پاک کنید. (ذرات اسیدی میکروسکوپی روی جداره ظرف می‌تواند هنگام باز کردن، محتویات را آلوده کنند)

۴. شستشوی مجاری تنفسی: پس از اتمام دوره بارش، حتی اگر در منزل بوده‌اید، بینی و گلو خود را با محلول رقیق نمکی (سرم شستشو) غرغره کنید. (این کار باعث دفع ذرات دوده نفتی معلق در هوا که به مخاط چسبیده‌اند می‌شود)

۵. تعویض فیلتر تصفیه آب: اگر از سیستم تصفیه آب خانگی استفاده می‌کنید، پس از اتمام بحران باران‌های سمی، فیلترهای مرحله اول را تعویض کنید. (نفوذ احتمالی آلاینده‌های اتمسفری به شبکه آب شهری می‌تواند کارایی فیلترهای قدیمی را از بین ببرد)

۶. عدم استفاده از برف‌پاک‌کن خشک: اگر روی شیشه خودروی شما رسوبات سیاه باران نشسته، هرگز برف‌پاک‌کن را به تنهایی روشن نکنید. (ترکیب اسید خشک شده و دوده مثل سمباده عمل کرده و علاوه بر آسیب به ریه شما هنگام برخاستن غبار، شیشه خودرو را نیز برای همیشه کدر می‌کند؛ ابتدا با سطل آب فراوان بشویید)

تتانیاهو: اسرائیل با «تمام قدرت» برای «ریشه‌کن کردن رژیم» به حملاتش علیه ایران ادامه می‌دهد

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل اعلام کرد که کشورش با «تمام قدرت» به حملات خود علیه ایران ادامه خواهد داد تا در چارچوب یک «برنامه روشمند» «رژیم» این کشور را ریشه‌کن کند.

نتانیاهو هم‌چنین افزود: «به لطف خلبانان شجاع ما و خلبانان آمریکایی، تقریباً کنترل کامل حریم هوایی تهران را به دست آورده‌ایم.»

انفجارهای شدید در منامه، پایتخت بحرین

به گزارش دو خبرنگار خبرگزاری فرانسه، روز شنبه انفجارهای شدیدی در شهر منامه، پایتخت بحرین شنیده شد. یکی از خبرنگاران این خبرگزاری گفت که دست‌کم پنج صدای انفجار را در شهر شنیده است.

انفجارهای جدید درحالی صورت می‌گیرد که مقامات ایران روز شنبه اظهارات ضد و نقیضی درباره توقف یا تداوم حمله به کشورهای عربی خلیج فارس بیان کردند.

هم‌زمان، سپاه می‌گوید در پاسخ به حمله به آب‌شیرین کن قشم، پایگاه آمریکا در بحرین را با «موشک‌های نقطه‌زن» هدف قرار داده‌است.

حضور دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا در مراسم استقبال از پیکر نظامیان این کشور که در حمله پهنپادی به یک مرکز فرماندهی در کویت کشته شدند،

شنبه ۷ مارس ۲۰۲۶، پایگاه هوایی دوور AP ©

استقبال ترامپ از پیکر سربازان کشته‌شده در خاور میانه

دونالد ترامپ در مراسمی کوتاه برای بازگشت پیکر شش نظامی آمریکایی که در جنگ علیه ایران کشته شده‌اند شرکت کرد. این مراسم در پایگاه هوایی دوور در ایالت دلاور در شمال شرق آمریکا برگزار شد.

این شش نظامی که یک روز پس از آغاز حمله آمریکا و اسرائیل به ایران کشته شدند، از نیروهای ذخیره مستقر در کویت بودند.

لاریجانی: کشورهای منطقه یا مانع استفاده آمریکا از خاک‌شان شوند یا ما این کار را می‌کنیم

علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران در یک گفتگوی تلویزیونی اعلام کرد که در صورتی که کشورهای منطقه برای عملیات در ایران پایگاه در اختیار ایالات متحده بگذارند، «این حق ایران است» که این پایگاه‌ها را هدف قرار دهد. او در پاسخ به سوال مجری این گفت‌وگو درباره تداوم این راهبرد، تاکید کرد که این «سیاست پایدار خواهد بود.»

پیش از این، مسعود پزشکیان گفته بود که در صورتی که از این کشورها به ایران حمله نشود، تهران نیز به کشورهای همسایه حمله نمی‌کند. لاریجانی تصریح کرد که «کشورهای منطقه یا باید خودشان جلوی استفاده آمریکا از خاکشان علیه ایران را بگیرند یا ما می‌گیریم.»

لاریجانی هم‌چنین در واکنش به صحبت‌های دونالد ترامپ که گفته بود در انتخاب رهبری آینده ایران باید نظر بدهد، گفت که رئیس جمهوری آمریکا «آدم عقب‌افتاده‌ای» است. او افزود که هیچ کشوری مخصوصاً ایران این را نمی‌پذیرد.

دبیر شورای عالی امنیت ملی درباره هدف واشنگتن از حمله به ایران گفت: «تلقی آن‌ها این بود که مثل ونزوئلا می‌زنند و می‌گیرند تمام می‌شود.» او اضافه کرد که اکنون پای آن‌ها در این جنگ گیر کرده است و ایران آن‌ها را «رها» نخواهد کرد.

عضو مجلس خبرگان: تا ۲۴ ساعت آینده جلسه انتخاب رهبر جدید برگزار می‌شود

خبرگزاری فارس، وابسته به سپاه پاسداران روز شنبه خبر داد که جلسه مجلس خبرگان برای تعیین جانشین علی خامنه‌ای قرار است «در ۲۴ ساعت آینده» تشکیل شود.

این خبرگزاری به نقل از حسین مظفری، عضو این مجلس خبرگان، آورده است: «به توفیق الهی، این کار در ۲۴ ساعت پیش‌رو» انجام خواهد شد. او با اشاره به این که هنوز «هیچ جلسه عمومی برگزار نشده‌است، درخواست کرد «از هرگونه گمانه‌زنی و پخش شایعات در این زمینه بپرهیزند.» اسرائیل که هفته گذشته ساختمان دبیرخانه مجلس خبرگان در قم را هدف حمله قرار داد، هشدار داده که رهبر جدید ایران «هدف ترور» خواهد بود.

ارتش اسرائیل: هر فردی که قصد شرکت در جلسه تعیین جانشین خامنه‌ای داشته باشد هدف می‌گیریم

محمد مهدی میرباقری، عضو مجلس خبرگان ایران، یکشنبه ۱۷ اسفند فاش کرد که میان اکثریت اعضا درباره انتخاب جانشین رهبر کشته‌شده ایران، توافق حاصل شده است.

ارتش اسرائیل تهدید کرد که به تعقیب هر جانشینی برای علی خامنه‌ای ادامه خواهد داد. این ارتش در بیانیه‌ای اعلام کرد که نیروهایش «هر کسی را که در پی تعیین جانشینی برای رهبر ایران باشد، تعقیب خواهند کرد.»

ارتش اسرائیل همچنین در بیانیه‌ای نسبت به هدف قرار دادن مجلس خبرگان که قصد دارد برای انتخاب رهبر در شهر قم تشکیل جلسه دهد، هشدار داد. یک سخنگوی ارتش اسرائیل گفت: «در هدف قرار دادن هر کسی که در نشست انتخاب رهبر جدید شرکت کند، تردید نخواهیم کرد.» در ادامه این بیانیه همچنین تأکید شده که «بازوهای بلند ما جانشین رهبر و هر کسی را که مجلس خبرگان تلاش کند او را منصوب کند، تعقیب خواهد کرد.» این در حالی است که محمد مهدی میرباقری، عضو مجلس خبرگان ایران، یکشنبه ۱۷ اسفند فاش کرد که میان اکثریت اعضا درباره انتخاب جانشین رهبر کشته‌شده ایران، توافق حاصل شده است.

به گزارش خبرگزاری مهر، میرباقری با این حال افزود که «برخی موانع» هنوز در این روند وجود دارد. پیش‌تر حسین مظفری، یکی از ۸۸ عضو مجلس خبرگان ایران، شنبه ۱۶ اسفند اعلام کرد که جلسه تعیین رهبر جدید طی بیست و چهار ساعت آینده برگزار خواهد شد.

هم‌زمان منابع ایرانی اشاره کردند که هیات مسئول انتصاب رهبر نظام، درباره این موضوع اختلاف جزئی داشته که آیا تصمیم نهایی باید پس از نشست حضوری اتخاذ شود یا بدون پایبندی به این تشریفات رسمی اعلام گردد.

در همین حال دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، احتمال ترور همه رهبران ایران در نظام کنونی را مطرح کرد. ترامپ همچنین مخالفت خود را با انتصاب مجتبی خامنه‌ای، فرزند رهبر کشته‌شده ایران، به جای پدرش اعلام کرد و گفت رهبری جدید ایران نباید با آمریکا دشمنی بوزد.

آمریکا استفاده از پایگاه‌های نظامی بریتانیا علیه ایران را آغاز کرد

وزارت دفاع بریتانیا اعلام کرد که نیروهای مسلح آمریکا استفاده از برخی پایگاه‌های نظامی این کشور را برای انجام «عملیات دفاعی» در ارتباط با درگیری‌های خاورمیانه آغاز کرده‌اند. به گفته این وزارتخانه، هدف این عملیات جلوگیری از شلیک موشک‌های ایران در منطقه و حفاظت از جان شهروندان بریتانیایی است. بر اساس گزارش‌ها، بمبافکن‌های بی-۱ یک لاسر نیروی هوایی آمریکا در پایگاه نیروی هوایی رویال فرورد در جنوب غربی انگلستان فرود آمده‌اند. لندن پیش‌تر با استفاده آمریکا از برخی پایگاه‌های خود، از جمله این پایگاه و پایگاه دیه‌گو گارسیا در اقیانوس هند، برای حمله به سایت‌های موشکی ایران موافقت کرده بود. کیر استارمر، نخست‌وزیر بریتانیا گفته است دولتش نمی‌خواست بدون مبنای حقوقی روشن وارد جنگ شود. طبق یک نظرسنجی، بیش از نیمی از شهروندان بریتانیا از تصمیم اولیه دولت برای احتیاط در این زمینه حمایت کرده‌اند.

ایران آمریکا را به حمله به تاسیسات آب‌شیرین‌کن قشم متهم کرد

عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی امروز شنبه ایالات متحده را متهم کرد که به تاسیسات آب‌شیرین‌کن جزیره قشم در خلیج فارس حمله کرده‌است. به گفته وی، آمریکا با حمله به این تاسیسات «مرتکب یک جنایت آشکار و از سر استیصال شده است.» او در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس افزود که «تأمین آب ۳۰ روستا تحت تاثیر قرار گرفته است.» او همچنین افزود: «حمله به زیرساخت‌های ایران اقدامی خطرناک با پیامدهای جدی است. این ایالات متحده بود که این سابقه را ایجاد کرد، نه ایران.»

اسرائیل می گوید ۱۶ هواپیمای سپاه قدس در فرودگاه مهرآباد را منهدم کرده است. عکس: Vahidonline/UGC

حمله به فرودگاه مهرآباد

حساب کاربری ارتش اسرائیل به فارسی با انتشار پستی اعلام کرد که نیروی هوایی این کشور، ۱۶ فروند هواپیمای نیروی قدس را که «سلاح به سازمان تروریستی حزب الله منتقل می کردند» در فرودگاه مهرآباد تهران منهدم کرده است. در اطلاعیه ارتش اسرائیل آمده است که فرودگاه مهرآباد توسط نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مورد استفاده قرار می گرفت و «به عنوان کانونی مرکزی برای تسلیح و تامین مالی نیروهای نیابتی تروریستی رژیم در خاورمیانه عمل می کرد.» ارتش اسرائیل هم چنین در بیانیه خود آورده است که «هواپیماهای مملو از تسلیحات و پول نقد بارها از این فرودگاه برخاسته و برای استفاده عوامل نیابتی رژیم در نقاط مختلف خاورمیانه فرود آمده بودند.» طبق این بیانیه، چند فروند جنگنده جمهوری اسلامی نیز «که تهدیدی علیه هواگردهای نیروی هوایی فعال در آسمان ایران محسوب می شدند»، هدف قرار گرفتند. ارتش اسرائیل علاوه بر این اعلام کرد که جنگنده های نیروی هوایی این کشور، «حدود ۲۳۰ مورد مهمات را به سوی چندین سایت نظامی رژیم» پرتاب کرده اند. از جمله اهداف این حملات، دانشگاه نظامی مرکزی سپاه پاسداران، موسوم به دانشگاه امام حسین اعلام شده است. همچنین سایت ذخیره سازی یگان موشکی «شامل پناهگاه ها و زیرساخت های پرتاب» و «سایت زیرزمینی ذخیره و تولید موشک های بالستیک» نیز هدف حمله اسرائیل قرار گرفته است.

ارتش اسرائیل به نیروهای نظامی جمهوری اسلامی هشدار داده است که در صورتی که می خواهند زنده بمانند، سلاح های خود را زمین بگذارند. در این پیام هشدار آمده است: «هر فردی که در سامانه پرتاب موشک ها فعالیت می کند باید بداند، شما تحت تهدید هستید. ما به هر عامل پرتاب موشک بالستیک که تهدیدی علیه شهروندان اسرائیل باشد خواهیم رسید. در میدان، در پایگاه ها، در مراکز فرماندهی و حتی در خانه.»

اسرائیل مقر هوافضای سپاه در تهران را هدف قرار داد؛ ایران با موشک بالستیک پاسخ داد

اسرائیل مدعی است ساختمان کنترل ماهواره «خیام» نیز در مجموعه هوافضای سپاه قرار داشت. ارتش اسرائیل یکشنبه ۱۷ اسفند در شبکه اجتماعی «ایکس» اعلام کرد در این عملیات مقر سازمان هوافضای سپاه پاسداران و حدود ۵۰ انبار ذخیره مهمات هدف قرار گرفت.

ارتش اسرائیل، اعلام کرد مقر هوافضای سپاه به عنوان مرکز دریافت، پردازش و تحقیق این سازمان استفاده می شد و ساختمان کنترل و بهره برداری از ماهواره «خیام» نیز در این مجموعه قرار داشت. بنابه اعلام این ارتش، این ماهواره که در اوت ۲۰۲۲ به فضا پرتاب شد برای نظارت بر اسرائیل و کشورهای منطقه استفاده می شد.

ارتش اسرائیل، هم چنین اعلام کرد ده ها زیرساخت دیگر وابسته به جمهوری اسلامی از جمله پناهگاه های ذخیره مهمات در یکی از پایگاه های نیروهای انتظامی، پایگاه نیروهای بسیج، مقرهای نیروهای انتظامی و مجموعه ای متعلق به نیروهای زمینی سپاه پاسداران را هدف قرار داده است. ارتش اسرائیل می گوید نیروهای انتظامی و «بسیج» بخشی از نیروهای مسلح جمهوری اسلامی است و طی سال های گذشته در «سرکوب داخلی» نقش داشته اند.

در مقابل، سپاه پاسداران ایران اعلام کرد موج جدیدی از حملات را آغاز کرده است.

خبرنگار «العربیه» نیز گزارش داد دو موشک بالستیک به سوی تل آویو و قدس شلیک شده که در پی آن آژیرهای هشدار فعال شد. پیش‌تر نیز سپاه پاسداران اعلام کرده بود از امشب حملات خود را تشدید خواهد کرد. در سوی دیگر، ایلی کوهن، وزیر انرژی اسرائیل، گفت اسرائیل ممکن است پالایشگاه‌های نفت و نیروگاه‌های برق در ایران را هدف قرار دهد. او این اظهارات را پس از حمله‌ای بیان کرد که یک انبار نفت در تهران را هدف قرار داد.

امارات: به دنبال درگیری نیستیم؛ در برابر حمله ظالمانه ایران در وضعیت دفاعی قرار داریم

وزارت خارجه امارات متحده عربی اعلام کرد این کشور در برابر «تعرض ظالمانه و غیرقابل توجیه ایران» در وضعیت دفاعی قرار دارد و تاکید کرد این حملات که شامل شلیک بیش از ۱۴۰۰ موشک بالستیک و پهپاد بوده، زیرساخت‌ها و مناطق غیرنظامی را هدف قرار داده است. وزارت خارجه امارات یکشنبه ۱۷ اسفند، با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد این حملات به کشته و زخمی شدن شماری از غیرنظامیان منجر شده و نقض جدی قوانین بین‌المللی، منشور سازمان ملل، حاکمیت و امنیت سرزمینی امارات و تهدید مستقیم امنیت و ثبات کشور به‌شمار می‌رود. امارات تاکید کرد این کشور تلاش نمی‌کند وارد چرخه هرگونه درگیری و تشدید تنش شود، اما حق خود برای «اتخاذ تمام اقدامات لازم جهت دفاع از حاکمیت، امنیت ملی و حفاظت از سرزمین، شهروندان و ساکنان کشور» را به‌طور کامل محفوظ می‌داند. این وزارتخانه اضافه کرد این اقدامات بر اساس حق دفاع از خود طبق قوانین بین‌المللی و منشور سازمان ملل است.

محمد بن زاید، رییس کشور امارات، نیز پیش‌تر اعلام کرده بود امنیت، حاکمیت کشور و حفاظت از شهروندان، ساکنان و بازدیدکنندگان اولویت اول سیاست‌های این کشور است و تاکید کرد امارات توانایی مقابله با این حملات را دارد.

انور قرقاش، مشاور رییس امارات، نیز اعلام کرد امارات در حال دفاع از خود در برابر حملات ایران است که خاک این کشور، ساکنان و زیرساخت‌های غیرنظامی را هدف قرار داده است. او تاکید کرد هر اقدام دفاعی امارات که دولت اجرایی خواهد کرد، به‌صورت شفاف و علنی اعلام خواهد شد و اضافه کرد این کشور به «افشاگری‌های رسانه‌ای یا گزارش‌های بدون منبع مشخص» تکیه نخواهد کرد.

سامانه‌های دفاعی امارات روز یکشنبه حدود ۱۷ موشک بالستیک را رهگیری کردند. ۱۶ موشک منهدم شدند و یک موشک در دریا سقوط کرد. هم‌چنین ۱۱۷ پهپاد شناسایی شد که ۱۱۳ فروند رهگیری شد و چهار پهپاد در خاک امارات سقوط کرد.

امارات اعلام کرد از آغاز «تعرض آشکار ایران» ۲۳۸ موشک بالستیک شناسایی شده و ۲۲۱ فروند آن منهدم شده است. ۱۵ موشک بالستیک در دریا و دو موشک در خاک امارات سقوط کرده است.

امارات هم‌چنین اعلام کرد ۱۴۲۲ پهپاد ایرانی شناسایی شده که ۱۳۴۲ مورد رهگیری شده است. ۸۰ پهپاد نیز به خاک امارات اصابت کرده و هشت موشک کروز نیز منهدم شده است.

این حملات به کشته شدن چهار نفر با تابعیت‌های پاکستانی، نپالی و بنگلادشی منجر شده و ۱۱۲ تن دیگر با تابعیت‌های اماراتی، مصری، سودانی، اتیوپیایی، فیلیپینی، پاکستانی، ایرانی، هندی، بنگلادشی، سریلانکایی، آذربایجانی، یمنی، اوگاندایی، اریتره‌ای، لبنانی، افغانستانی، بحرینی، اهل اتحاد قمر (کومور) و ترکیه‌ای زخمی شده‌اند.

وزارت دفاع امارات در پایان اعلام کرد در بالاترین سطح آمادگی برای مقابله قاطع با هرگونه تهدید قرار دارد و برای تضمین حفظ حاکمیت، امنیت، ثبات، منافع ملی و توانمندی‌های کشور اقدام خواهد کرد.

وزرای خارجه اتحادیه عرب نشست اضطراری برگزار می‌کنند عکس: Hadi Mizban/AP/picture alliance

دبیرکل اتحادیه عرب حملات ایران به کشورهای عربی را محکوم کرد

احمد ابوالغیط، دبیرکل اتحادیه عرب نسبت به «خطر تشدید حملات ایران علیه اهداف غیرنظامی و زیرساخت‌های حیاتی» در منطقه خلیج فارس هشدار داد و آن را محکوم کرد.

او روز یکشنبه ۸ مارس-۱۷ اسفند، در حساب ایکس خود نوشت: «این تشدید تنش بی‌پروا و بی‌دلیل، یک خطای محاسباتی جدی است که ایران باید فوراً در آن تجدیدنظر کند.»

ابوالغیط در ادامه توییتش نوشت: «ایران با هدف قرار دادن تاسیسات حیاتی و اهداف غیرنظامی، علیه مردم دست به تجاوز می‌زند و با این تشدید نسنجیده تنش علیه جمعیت، زیرساخت‌های حیاتی و تاسیسات غیرنظامی، کل منطقه را در مسیری به شدت خطرناک قرار می‌دهد.» بلافاصله پس از آغاز حملات آمریکا و اسرائیل علیه ایران، جمهوری اسلامی حملات خود به پایگاه‌های نظامی و نیز اماکن دیپلماتیک و غیرنظامی در کشورهای عرب منطقه را آغاز کرد.

وزرای خارجه اتحادیه عرب قرار است نشست اضطراری درباره حملات ایران برگزار کنند. به گفته معاون دبیرکل اتحادیه عرب، این نشست که کشورهای کویت، عربستان سعودی، قطر، عمان، اردن و مصر برگزاری آن را پیشنهاد داده‌اند، به دلیل شرایط جنگی به صورت مجازی برگزار خواهد شد.

وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی درباره ارسال تصاویر به رسانه‌های خارجی هشدار داد

وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی اعلام کرد افرادی که از محل‌های مورد اصابت تصویربرداری کرده و تصاویر آن را به «شبکه‌های ماهواره‌ای دشمن» یا «رسانه‌های خارجی» ارسال کنند با «شدت عمل» روبه‌رو خواهند شد.

بر اساس بیانیه‌ای که خبرگزاری تسنیم وابسته به سپاه پاسداران منتشر کرده است، این وزارتخانه مدعی شده که شماری از افراد با ثبت تصاویر از محل‌های هدف قرار گرفته در جریان حملات، این تصاویر را به شبکه‌های ماهواره‌ای، صفحات مجازی و «رسانه‌های دشمن» ارسال می‌کنند.

در این بیانیه این افراد «ستون پنجم» اسرائیل و «چشم آن در داخل کشور» توصیف شده‌اند.

وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی همچنین هشدار داده است که چنین اقداماتی تحت نظارت قرار دارد و در صورت شناسایی افراد مرتبط، بر اساس ماده ۴ قانون تشدید مجازات همکاری با اسرائیل و کشورهای متخاصم با آنان برخورد خواهد شد.

این بیانیه در حالی منتشر شده که در روزهای اخیر انتشار تصاویر و ویدیوها از محل‌های حملات یا خسارات ناشی از آن در شبکه‌های اجتماعی افزایش یافته است.

اردن جمهوری اسلامی را به هدف قرار دادن مستقیم خاک این کشور متهم کرد

مقام‌های اردنی اعلام کردند که جمهوری اسلامی طی یک هفته گذشته و پس از آغاز جنگ منطقه‌ای در پی حملات آمریکا و اسرائیل، ده‌ها موشک و پهپاد به سوی اهدافی در خاک اردن شلیک کرده است.

مصطفی حیاری، سخنگوی ارتش اردن، روز شنبه در یک نشست خبری گفت که ایران در مجموع ۱۱۹ موشک و پهپاد به سمت اهدافی در این کشور شلیک کرده است.

به گفته او، ۱۰۸ فروند از این پرتابه‌ها توسط سامانه‌های دفاعی رهگیری و منهدم شده‌اند.

حیاری تأکید کرد این موشک‌ها و پهپادها مستقیماً تاسیسات حیاتی در داخل اردن را هدف قرار داده بودند و صرفاً از حریم هوایی این کشور عبور نمی‌کردند.

ایران فرودگاه کویت و آب‌شیرین کن بحرین را هدف قرار داد

در ادامه حملات تلافی‌جویانه جمهوری اسلامی به کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس با این توجیه که میزبان پایگاه‌های آمریکایی هستند، روز یکشنبه فرودگاه بین‌المللی کویت و همین‌طور یک کارخانه آب‌شیرین‌کنی در بحرین هدف قرار گرفت.

خبرگزاری فرانسه به نقل از وزارت کشور کویت خبر داد که این حملات تازه جان دو نگهبان مرزی این کشور را نیز گرفته است. به این ترتیب آمار قربانیان جنگ در جنوب خلیج فارس به ۱۶ نفر افزایش یافت.

به نوشته این خبرگزاری، پس از شنیده شدن انفجارهای بزرگ در روز شنبه در دو شهر دویی و منامه، اکنون عربستان سعودی و امارات و قطر و کویت از حملات جدید به خاک خود خبر داده‌اند.

هم‌زمان وزارت کشور بحرین روز یکشنبه اعلام کرد که در پی حمله پهپادی ایران یک کارخانه آب‌شیرین‌کنی در این کشور هدف قرار گرفته است.

بحرین در ادامه تهران را متهم کرده است که بی‌منطقه و برنامه خاص زیرساخت‌های غیرنظامی را هدف می‌گیرد.

در منطقه‌ای که در شمال و جنوب خلیج فارس با کمبود آب آشامیدنی و بارندگی سالانه روبه‌رو است، این دومین کارخانه آب‌شیرین‌کنی است که در یک هفته گذشته هدف گرفته شده است.

به گفته معاون سیاسی و امنیتی استاندار هرمزگان، جمعه شب گذشته، ارتش آمریکا «به یکی از آب‌شیرین‌کن‌های جزیره قشم» حمله کرد، اقدامی که با واکنش فوری کاوه مدنی، مدیر انستیتو آب سازمان ملل، روبه‌رو شد.

احمد نفیسی گفت: «آب‌شیرین‌کن و بخشی از تاسیسات آب و برق قشم که روزانه بین ۱۲ هزار تا ۱۵ هزار لیتر از آب مورد نیاز جزیره قشم و روستاهای تابعه را تأمین می‌کرد مورد اصابت قرار گرفته است. در حال حاضر تأمین آب در ۳۰ روستا از بخش‌های مرکزی، حرا و شهاب قشم با چالش روبه‌رو شده است.»

احتمال اعزام نیروی ویژه برای ضبط ذخایر هسته‌ای ایران

بارک راوید، مارک کاپوتو / اکسیوس

به گفته چهار منبع آگاه از مذاکرات، ایالات متحده و اسرائیل امکان اعزام نیروهای ویژه به داخل ایران برای تأمین امنیت ذخایر اورانیوم با غنای بالا را در مرحله‌ای بعدی از جنگ مورد بررسی قرار داده‌اند.

اهمیت موضوع: جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای یکی از اهداف اعلام‌شده‌ی جنگ از سوی رئیس‌جمهور ترامپ است. رژیم ایران حدود ۴۵۰ کیلوگرم اورانیوم با غنای ۶۰ درصد در اختیار دارد که ظرف چند هفته می‌تواند به سطح تسلیحاتی تبدیل شود؛ عاملی کلیدی در تحقق این هدف.

تصویر کلی: هرگونه عملیات برای ضبط این مواد احتمالاً مستلزم حضور نیروهای آمریکایی یا اسرائیلی در خاک ایران خواهد بود، آن هم در حالی که این نیروها باید از میان تأسیسات زیرزمینی به‌شدت مستحکم‌شده در میانه‌ی جنگ عبور کنند.

هنوز روشن نیست که این مأموریت توسط نیروهای آمریکایی، اسرائیلی یا به‌صورت مشترک انجام خواهد شد.

به‌گفته‌ی منابع، چنین عملیاتی تنها زمانی ممکن خواهد بود که دو کشور اطمینان یابند ارتش ایران دیگر توانایی ایجاد تهدید جدی برای نیروهای مشارکت‌کننده را ندارد.

پشت صحنه: در جلسه‌ای توجیهی در کنگره در روز سه‌شنبه، هنگامی که از وزیر خارجه، مارکو روبیو، درباره‌ی سرنوشت اورانیوم غنی‌شده‌ی ایران پرسیده شد، او پاسخ داد: «باید کسانی بروند و آن را به دست بیاورند» - بدون ذکر این که چه کسانی.

یک مقام دفاعی اسرائیلی گفت که ترامپ و تیمش به‌طور جدی احتمال اعزام واحدهای عملیات ویژه به داخل ایران را برای مأموریت‌های خاص بررسی می‌کنند. یک مقام آمریکایی نیز گفت دولت در حال بررسی دو گزینه است: یا انتقال کامل مواد از ایران، یا اعزام کارشناسان هسته‌ای برای رقیق‌سازی آن در محل.

به‌گفته‌ی او، مأموریت احتمالی شامل نیروهای عملیات ویژه به همراه دانشمندان - احتمالاً از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) - خواهد بود.

میان خطوط: دو منبع مطلع گفتند چنین عملیاتی بخشی از فهرست گزینه‌هایی بوده که پیش از آغاز جنگ به ترامپ ارائه شده بود.

شبكة ان‌بی‌سی نیوز روز جمعه گزارش داد که ترامپ در مورد اعزام گروه کوچکی از نیروهای آمریکایی به ایران برای اهداف راهبردی مشخص گفت‌وگو کرده است.

یک مقام آمریکایی چالش‌های عملیاتی برای تأمین اورانیوم ایران را چنین شرح داد: «اولین سؤال این است که مواد اکنون کجاست؟ دوم این که چگونه به آن دسترسی پیدا کنیم و چگونه کنترل فیزیکی آن را به‌دست آوریم؟»

او افزود: «سپس این تصمیم به رئیس‌جمهور، وزارت جنگ و سیا مربوط می‌شود که آیا بخواهیم مواد را از کشور خارج کنیم یا در همان محل رقیق‌سازی کنیم.»

اظهارنظرها: ترامپ روز شنبه در جمع خبرنگاران در هواپیمای نیروی هوایی یک گفت احتمال اعزام نیروهای زمینی وجود دارد - اما «تنها به دلایل بسیار موجه».

او افزود: «اگر چنین کاری انجام دهیم، (ایرانی‌ها) چنان از هم پاشیده خواهند شد که دیگر توان جنگ زمینی نخواهند داشت.»
وقتی از او به‌طور مشخص پرسیده شد آیا نیروها ممکن است برای تامین مواد هسته‌ای اعزام شوند، این احتمال را رد نکرد و گفت: «شاید در مقطعی این کار را انجام دهیم. هنوز به سراغش نرفته‌ایم. حالا نه، شاید بعدتر.»

کارولین لویت، دبیر مطبوعاتی کاخ سفید، به اکسیوس گفت که ترامپ «عاقلاً تمام گزینه‌ها را برای خود باز نگه می‌دارد و هیچ احتمالی را منتفی نمی‌داند.»
ابعاد دیگر: مقام‌های دولت ترامپ به اکسیوس گفته‌اند که علاوه بر مسئله اورانیوم، بحث‌هایی نیز درباره احتمال تصرف جزیره خارگ - بندرگاه راهبردی که حدود ۹۰ درصد صادرات نفت خام ایران از آن انجام می‌شود - مطرح شده است.

جزئیات بیشتر: به گفته مقام‌های آمریکایی و اسرائیلی، حملات هوایی مشترک دو کشور به تاسیسات هسته‌ای ایران در ماه ژوئن گذشته، ذخایر اورانیوم را زیر آوار مدفون کرد و ایرانی‌ها از آن زمان نتوانسته‌اند به آن دست یابند.

این حملات همچنین تقریباً همه سانتریفوژهای ایران را نابود کرد و هیچ نشانه‌ای از از سرگیری غنی‌سازی تاکنون دیده نمی‌شود.
به گفته همین مقام‌ها، بخش عمده ذخایر اورانیوم در تونل‌های زیرزمینی تاسیسات اصفهان قرار دارد و باقی‌مانده میان فردو و نطنز تقسیم شده است.
در روزهای نخست جنگ، ایالات متحده و اسرائیل حملاتی علیه نطنز و اصفهان انجام دادند که به نظر می‌رسد هدف آن‌ها مسدود کردن ورودی‌های تاسیسات و جلوگیری از جابه‌جایی مواد هسته‌ای بوده است.

نمای کلی: ایالات متحده و اسرائیل ۴۵۰ کیلوگرم اورانیوم با غنای ۶۰ درصد ایران را تهدیدی جدی می‌دانند، زیرا ارتقای آن تا سطح ۹۰ درصد تنها چند هفته زمان می‌برد.

اگر کل این ذخایر به غنای تسلیحاتی برسد، برای تولید حدود ۱۱ بمب هسته‌ای کافی خواهد بود.

جمع‌بندی: یک مقام ارشد آمریکایی گفت: «عبارت «نیروهای زمینی» برای ترامپ معنایی دارد متفاوت از آن‌چه رسانه‌ها تصور می‌کنند.»

منبع دیگری افزود: «صحبت از یورش‌های محدود نیروهای ویژه است، نه اعزام یک نیروی بزرگ.»

منبع سومی نیز گفت: «مباحث مطرح‌شده هرگز به معنای استقرار گسترده نیروهای زمینی نبوده است. مردم فوراً یاد فولوجه می‌افتند، اما بحث چنین چیزی نیست.»

مدارس، بیمارستان‌ها و بناهای تاریخی ایران در حملات آمریکا و اسرائیل هدف قرار گرفتند

به گزارش بی‌بی‌سی، تصاویر ماهواره‌ای و ویدیوهای تاییدشده نشان می‌دهد که از زمان آغاز حملات آمریکا و اسرائیل به ایران در روز شنبه، مدارس، یک بیمارستان و بناهای تاریخی به‌شدت آسیب دیده‌اند. این در حالی است که شمار تلفات غیرنظامیان گزارش شده، در حال افزایش است.
به گفته هرانا، «خبرگزاری فعالان حقوق بشر» مستقر در آمریکا، هزار و ۱۶۸ غیرنظامی کشته شده‌اند که ۱۹۴ کودک نیز در میان آن‌ها هستند.
به دلیل قطع تقریباً کامل اینترنت که توسط مقام‌های ایرانی اعمال شده است، صحبت با افراد داخل ایران بسیار دشوار بوده و دسترسی به ویدیوها نیز مشکل شده است.

با این حال، ساکنان تهران که توانسته‌اند به اینترنت متصل شوند می‌گویند شب پنجشنبه شدیدترین شب بمباران در پایتخت بوده و این شب، به مراتب هراس‌انگیزترین شب در جریان این جنگ بوده است، به طوری که بسیاری به دلیل شدت حملات تمام شب را بیدار مانده‌اند.

یکی از آن‌ها این شب را «جهنم روی زمین» توصیف کرده و فرد دیگری آن را «صحنه‌ای از یک فیلم آخرالزمانی» خوانده است.

بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی آسیب در زمان تهیه گزارش، مورد حمله واقع شدن یک بیمارستان، مراکز ورزشی، یک اثر ثبت‌شده در فهرست میراث جهانی یونسکو و دو مدرسه را ثبت کرده است. یکی از این مدارس بنا بر اعلام مقام‌های ایرانی صبح شنبه شاهد کشته‌شدن ۱۶۸ نفر بوده است.

ایران می‌گوید ۱۳ مرکز درمانی که ۹ واحد آن متعلق به هلال احمر بوده، مورد اصابت قرار گرفته است.

پیت هگست، وزیر دفاع آمریکا گفت انفجار در مدرسه‌ای در شهر جنوبی میناب تحت بررسی است و تاکید کرد نیروهای آمریکایی «هرگز اهداف غیرنظامی را هدف قرار نمی‌دهند.»

تصاویر تاییدشده هم‌چنین آسیب دیدن ساختمان یک مدرسه دیگر در ارومیه در شمال غرب ایران را نشان می‌دهد.

در میان دیگر ساختمان‌هایی که از زمان آغاز حملات آسیب دیده‌اند، بیمارستان گاندی در تهران، پایتخت ایران قرار دارد که روز یکشنبه هدف قرار گرفت.

ویدیوی تاییدشده‌ای از بیمارستان نشان می‌دهد که ساختمان به شدت آسیب دیده و در حالی که غیرنظامیان نظاره می‌کنند، آوار و شیشه‌ها فرو می‌ریزند.

سخنگوی وزارت خارجه ایران چنین حملاتی را «جنایت جنگی آشکار» توصیف کرد. این در حالی است که دکتر تدروس آدهانوم گبریسوس، رییس سازمان جهانی بهداشت، گفت این حادثه «بسیار نگران‌کننده» است و افزود: «تاسیسات درمانی طبق حقوق بشردوستانه بین‌المللی، محافظت می‌شوند.»

تصاویر ثبت شده بلافاصله پس از حمله نشان می‌دهد منطقه، پوشیده از آوار است و بیماران، از جمله یک نوزاد در دستگاه انکوباتور، از بیمارستان خارج می‌شوند. محمد ربیسی‌زاده، رئیس سازمان نظام پزشکی ایران، به رسانه‌های دولتی گفت بخش لقاح آزمایشگاهی (آی‌وی‌اف) بیمارستان در این حمله نابود شده است. تصاویر گرفته‌شده پس از حمله نشان می‌دهد در آن‌چه به نظر می‌رسد راه پله باشد آتش شعله‌ور است و ستون‌های ضخیم دود سیاه از طبقات بالایی بلند شده است. تصاویر گرفته‌شده در داخل ساختمان نیز نشان می‌دهد پنجره‌ها شکسته و دیوارهای داخلی آسیب دیده‌اند.

ارتش اسرائیل اذعان کرد که در نتیجه حمله به یک «تاسیسات نظامی» در نزدیکی محل، «آسیبی جزئی» به بیمارستان وارد شده است. این بیمارستان روبه‌روی استودیوها و دفترهای متعلق به سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار دارد که ممکن است هدف اصلی حمله بوده باشد. تصاویر ماهواره‌ای ثبت‌شده در روز سوم مارس نشان می‌دهد یک دکل پخش تلویزیونی در محوطه صدا و سیما فرو ریخته و نشانه‌های اصابت حمله نیز دیده می‌شود.

نمای جلوی بیمارستان، جایی که ویدیوها آسیب گسترده را نشان می‌دهند، از زاویه تصاویر ماهواره‌ای قابل مشاهده نیست. یانینا دیل، کارشناس حقوق بین‌الملل در دانشگاه آکسفورد، به بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی گفت که وضعیت رسانه‌ها به‌عنوان اهداف نظامی در زمان درگیری می‌تواند محل اختلاف باشد و این موضوع به این بستگی دارد که تا چه اندازه تبلیغات با راهبرد نظامی همسو تلقی شود.

یکی از ساکنان تهران در توصیف اثر بمباران گفت که صدای مداوم «انفجارهای پی‌درپی خسته‌کننده است» و انرژی انسان را می‌گیرد. فرد دیگری توضیح داد که این حملات چه اندازه برای ایرانیان آسیب‌پذیر، بی‌ثبات‌کننده بوده است. او به بی‌بی‌سی گفت: «عمومی من بیماری روانی دارد. مرد بیچاره خودش را قانع کرده بود که مرده است.»

در جای دیگر، در شهر ساحلی لامرد در جنوب کشور، رسانه‌های دولتی ایران گزارش دادند که در پی انفجار در یک سالن ورزشی در روز شنبه ۲۰ نفر کشته شدند.

ویدیویی که اندکی پس از آن گرفته شده آسیب شدید به ساختمان را نشان می‌دهد. آثار سوختگی روی دیوارها دیده می‌شود و دود به آرامی از بیرون ساختمان بالا می‌رود.

تصاویر دیگر نیز آسیب به ساختمان‌هایی در فاصله کم‌تر از ۳۰۰ متر را نشان می‌دهد که حاکی از رخ دادن بیش از یک حمله در این منطقه است. یک پایگاه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در این شهر، در شمال این سالن ورزشی قرار دارد. این پایگاه با یک دیوار از این سالن ورزشی جدا شده است. در تصاویر ماهواره‌ای با وضوح پایین که در اختیار داریم، آسیب آشکاری به این پایگاه دیده نمی‌شود. نه ارتش اسرائیل و نه ارتش آمریکا به پرسش‌های ما درباره این حادثه پاسخ ندادند.

تصاویری از یک مراسم تشییع جنازه گسترده در مرکز شهر در دوم مارس که توسط خبرگزاری تسنیم منتشر شده، جمعیتی چندصد نفره را نشان می‌دهد که با دست داشتن عکس قربانیان و علی‌خامنه‌ای، رهبر پیشین جمهوری اسلامی، گرد آمده‌اند.

این تصاویر با نمایی گسترده پایان می‌یابد که در آن عزاداران در برابر دست‌کم ۱۸ تابوت پوشیده با پرچم جمهوری اسلامی ایران سرهای خود را پایین آورده‌اند. در تهران، دست‌کم سه مجموعه ورزشی پس از حملات روز پنجشنبه به شدت آسیب دیده‌اند. در میان آن‌ها سالن سرپوشیده ۱۲ هزار نفری مجموعه ورزشی آزادی قرار دارد که تصاویر نشان می‌دهند نزدیک به فروپاشی است.

وزارت خارجه اسرائیل گفته است این ساختمان به‌عنوان «محل استراحت» نیروهای ایرانی استفاده می‌شده است. صحنه‌های مشابهی از ویرانی در ورزشگاه‌های بعثت و اسماعیلی در دیگر نقاط شهر نیز دیده شده است. ما برای دریافت توضیح با ارتش اسرائیل تماس گرفته‌ایم.

کسب و کارهای تجاری، از جمله مغازه‌ها و فروشگاه‌ها نیز در سراسر کشور هدف حمله قرار گرفته‌اند. ویدیوهای تأییدشده آسیب شدید به یک کافه در مرکز تهران را نشان می‌دهد و صاحب آن که به شدت پریشان است در حال بررسی ویرانه‌ها دیده می‌شود.

آسیب واردشده به این کافه ممکن است نتیجه حمله به یک کلانتری در آن سوی خیابان باشد که کاملاً ویران شده است. بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی همچنین آسیب به یک بازار قدیمی در بافت تاریخی مرکز تهران و نیز یک کاخ ثبت‌شده در فهرست میراث جهانی یونسکو را مشاهده کرده است.

ویدیوی تأییدشده از روز دوشنبه شیشه‌های خردشده و دیوارهای سوخته در بازار بزرگ را نشان می‌دهد؛ مجموعه‌ای گسترده و تو در تو از مغازه‌ها و حجره‌ها که قرن‌ها قدمت دارد.

تصاویر کاخ گلستان، اقامتگاه سلطنتی سابق و یکی از قدیمی‌ترین بناهای پایتخت ایران، آسیب گسترده را نشان می‌دهد. تصاویر پخش‌شده توسط رسانه‌های دولتی ایران در روز سه‌شنبه نشان می‌دهد شیشه‌های شکسته در محوطه کاخ پراکنده است و بخش‌هایی از نمای بیرونی و درهای چوبی ضخیم نیز آسیب دیده‌اند.

کاخ و بازار هر دو در نزدیکی مجموعه‌ای قرار دارند که قوه قضاییه و دیوان عالی کشور ایران در آن مستقر هستند. بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی با بررسی ویدیوها و تحلیل تصاویر ماهواره‌ای تأیید کرده است که این مجموعه قضایی آسیب دیده است.

یونسکو گفته است این ساختمان در نتیجه حمله به میدان ارگ در نزدیکی آن، جایی که مجموعه قضایی قرار دارد، آسیب دیده است. این سازمان افزود که محل تمام سایت‌های ثبت‌شده در فهرست میراث جهانی را در اختیار همه طرف‌ها قرار داده و یادآور شد که «اموال فرهنگی طبق حقوق بین‌الملل محافظت می‌شوند.»

یکی از ساکنان تهران به بی‌بی‌سی گفت که این شهر به «شهر ارواح» تبدیل شده است. خیابان‌ها خالی هستند و بوی باروت در هوا باقی مانده است. فرد دیگری با اشاره به سرکوب‌های خشونت‌آمیز اخیر علیه اعتراض‌های سراسری در کشور گفت: «ترس از جنگ، بهتر از ترسی است که از جمهوری اسلامی داریم.»

آژانس پناهندگان سازمان ملل روز چهارشنبه گفت حدود ۱۰۰ هزار نفر در ۴۸ ساعت نخست حملات از تهران گریخته‌اند. این سازمان افزود روزانه بین هزار تا دو هزار خودرو از شهر خارج می‌شوند که بیشتر آن‌ها به سمت شمال کشور می‌روند. دکتر مایکل بکر، استادیار حقوق در کالج ترینیتی دویلین، به بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی گفت حملات عمدی به مکان‌های غیرنظامی طبق حقوق بین‌الملل غیرقانونی است، مگر آن که این مکان‌ها برای اهداف نظامی استفاده شوند. با این حال او اشاره کرد که استثناهای محدودی برای این قاعده وجود دارد، از جمله زمانی که یک مکان محافظت‌شده به‌طور تصادفی در جریان حمله به یک هدف نظامی آسیب ببیند.

او گفت این استثناها می‌تواند به «محدودیت‌های بسیار ضعیف بر تصمیم‌گیری نظامی» منجر شود و تاکید کرد اگر آسیبی که به غیرنظامیان وارد می‌شود، با هدف نظامی دنبال شده متناسب نباشد، این حملات همچنان می‌تواند غیرقانونی تلقی شود.

ابعاد کامل تاثیر جنگ بر غیرنظامیان همچنان نامشخص است. به گفته گروه ناظر «نت‌بلاکس»، قطع تقریباً کامل اینترنت در سراسر کشور همچنان برقرار است. به این معنا که تنها اطلاعات محدودی از داخل ایران منتشر می‌شود.

ایشیک ماتر، مدیر تحقیقات این گروه گفت حتی اگر حکومت، محدودیت‌های ارتباطی را کاهش دهد نیز هیچ تضمینی وجود ندارد که تصویر کامل‌تری از وضعیت به دست آید.

او گفت: «ما دریافته‌ایم که پس از قطع اینترنت در ایران معمولاً موج بزرگی از محتوای تولیدشده توسط کاربران ظاهر نمی‌شود، زیرا مردم یا زمانی که مهم بوده راهی برای ارسال آن پیدا کرده‌اند، یا برای امنیت خود آن را حذف کرده‌اند، یا ترجیح داده‌اند از آن عبور نکنند.» او افزود: «به همین دلیل است که راستی‌آزمایی در زمان واقعی چنین اهمیت زیادی پیدا کرده است.»

از شنبه خونین دبستان شجره طیبه در میناب چه می‌دانیم؟

راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی فارسی

۱۵ اسفند ۱۴۰۴ - ۶ مارس ۲۰۲۶

صبح شنبه، نهم اسفند، تنها حدود چهار ساعت از آغاز حملات هوایی آمریکا و اسرائیل به ایران گذشته بود که موشکی به دبستان شجره طیبه در میناب، استان هرمزگان برخورد کرد که موجب کشته شدن ده‌ها دانش‌آموز شد.

بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی فارسی تصاویر ماهواره‌ای و تصاویر منتشر شده از لحظات پس از حمله را بررسی کرده است و دریافته علاوه بر بخشی از ساختمان مدرسه که به‌طور کامل تخریب شده است، شش ساختمان دیگر در اثر اصابت موشک‌هایی در محوطه سازمانی سپاه آسیب دیده است؛ از جمله ساختمان یک کلینیک درمانی وابسته به سپاه.

این محوطه سازمانی «مجمع فرهنگي سپاه سیدالشهدا» نام‌گذاری شده است و تابلویی به این نام بر سر در آن در بلوار رسالت میناب نصب شده است، اما دقیقاً مشخص نیست به جز مدرسه و مرکز درمانی چه مراکز فرهنگی دیگری در این مجمع وجود دارد.

با شروع عملیات امداد، شمار قربانیان پس از اصابت موشک به مدرسه، ساعت به ساعت افزایش پیدا کرد تا در نهایت بر اساس آمار رسمی «کشته‌شدن ۱۶۸ نفر و زخمی شدن ۹۶ نفر» تایید شد.

بیشتر کشته‌شدگان، دانش‌آموزان دختر و پسر بین ۷ تا ۱۲ سال هستند. چندین معلم و والدین دانش‌آموزان نیز در این حمله کشته شدند. خبرگزاری میزان گفته است در میان کشته‌شدگان ۱۱۰ دانش‌آموز شامل ۶۶ پسر و ۵۴ دختر، ۲۶ معلم زن و چهار نفر از والدین وجود دارند.

با این‌که این مدرسه غیرانتفاعی، دخترانه اعلام شده است اما بخش راستی‌آزمایی دریافته است که این مدرسه چهار طبقه داشته و کلاس‌های دانش‌آموزان دختر و پسر در طبقات مجزا بوده است.

ایران می‌گوید این حمله از سوی آمریکا و اسرائیل انجام شده است. اما این دو کشور تا کنون مسئولیت این حمله را نپذیرفته‌اند. در همان ساعات اولیه پس از حمله، پنتاگون در پاسخ به بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی فارسی گفت در حال بررسی این اتفاق است. پس از گذشت هفت روز ارتش آمریکا همچنان می‌گوید در حال بررسی است.

مارک روبيو، وزير خارجه آمريكا هم در پاسخ به خبرنگار بي بي سي اين حمله را تكذيب يا تايد نكرد و گفت كه اين کشور «هرگز به يك مدرسه به عمد حمله نمی کند و انگیزه‌ای برای این کار ندارد.» ارتش اسرائیل هم گفته است كه از عملیات نیروهایش در این منطقه «اطلاعی ندارد.»

با این حال، شهر میناب در میان اهدافی است كه وزارت جنگ آمریکا اعلام کرده در ۱۰۰ ساعت اول جنگ به آن‌ها حمله کرده است. در بعضی موارد با بررسی نوع موشك می توان تشخیص داد كه متعلق به ارتش كدام کشور است اما تا این لحظه تصویری از بقایای موشك‌هایی كه به این ساختمان‌ها برخورد کرده‌اند، منتشر نشده است.

بنابراین با شواهد موجود نمی توان به طور مستقل نتیجه قطعی گرفت كه موشك از سوی كدام کشور پرتاب شده است. بر اساس بعضی گزارش‌های تايد نشده، دو موشك با فاصله کوتاهی از هم با این مدرسه برخورد کرده است. ما در حال بررسی این موضوع هستیم و فعلا نمی توانیم با قطعیت این موضوع را تايد کنیم. اما در یکی از ویدیوهایی كه از داخل محوطه مدرسه، لحظاتی پس از اصابت موشك را ثبت کرده است، دو ستون سیاه دود مستقیما از داخل ساختمان مدرسه بلند شده است كه نشان‌دهنده اصابت يك یا دو موشك به این ساختمان است.

تصاویر ماهواره‌ای و همینطور ویدیوها و عكس‌هایی كه پس از حمله گرفته شده‌اند، نشان می‌دهند كه بخشی از ساختمان مدرسه به‌طور كامل تخریب شده است.

بر اساس گزارش‌های رسمی، در فاصله کوتاهی پس از آن كه دولت ایران اعلام كرد كه تمام مدارس کشور تعطیل شده‌اند، حدود ساعت ۱۰:۴۵ دقیقه، حمله به مدرسه انجام شد.

يك شهروند میناب كه با بخش راستی آزمایی بی بی سی فارسی صحبت کرده است، می‌گوید كه مسئولان مدرسه در حال اطلاع‌رسانی به والدین بودند كه بیابند فرزندان شان را از مدرسه ببرند كه موشك به مدرسه برخورد كرد.

این فرد می‌گوید والدینی كه نامشان در میان كشته‌شدگان است، آمده بودند دنبال فرزندان شان. اما آن‌ها هم هم‌زمان با عزیزانشان كشته شدند. نام يك نوزاد دو ماهه هم در لیست دست‌نویسی از اسامی كشته‌شده‌ها همراه با تاریخ تولد آن‌ها در رسانه‌های ایران منتشر شده است كه احتمال می‌رود او نیز همراه والدین بوده است.

مدرسه شجره طیبه در شمال شرقی مجموعه فرهنگی سپاه سیدالشهدا قرار دارد. تصاویر ماهواره‌ای موجود نشان می‌دهد كه محوطه آن دست‌کم از حدود ده سال پیش، شهریور ۱۳۹۵، با دیواری از محوطه این مجموعه جدا شده است و ورودی‌ها و خروجی‌های مجزا دارد.

اولین تصویر ماهواره‌ای كه پیش از احداث این دیوار در دسترس است مربوط به مهر ۱۳۹۲ است؛ زمانی كه ساختمان مدرسه و محوطه آن بخشی از این مجموعه بوده است.

به گفته یکی از ساکنان محلی میناب كه با بخش راستی آزمایی صحبت کرده است، در نزدیک این پایگاه سپاه شهرک المهدی قرار دارد و همین‌طور ساختمان‌های مسکن مهر كه موجب رشد جمعیت در این منطقه شده است. برای همین این مدرسه در ساختمانی كه در مجموعه سپاه بود، تاسیس شد. مدرسه شجره طیبه فقط مختص به فرزندان سپاهی‌ها نبوده است و همه شهروندان می‌توانستند فرزندان شان را در آن ثبت نام کنند.

این منبع محلی گفته است، چند نفر از نزدیکانش كه اصلا ارتباطی با سپاه نداشته‌اند و جزو كسبه محل هستند، فرزندان شان را آنجا ثبت‌نام کرده بودند كه در این انفجار كشته شدند.

بررسی تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد كه ساختمان کلینیک شهید آبسالان سپاه در این مجموعه نیز آسیب دیده است.

محل این کلینیک با ویدیویی كه از بلوار رسالت روبروی ضلع جنوبی این ساختمان گرفته شده است، هم‌خوانی دارد. در این ویدیو تابلوی «مجمع فرهنگی سپاه سیدالشهدا» و «درمانگاه تخصصی شهید آبسالان وابسته به فرماندهی بهداشتی نیروی دریایی سپاه پاسداران» دیده می‌شود.

این کلینیک در دی ماه ۱۴۰۳ افتتاح شد.

قدیمی‌ترین تصویر ماهواره‌ای موجود از ساختمان این کلینیک مربوط به مرداد ۱۳۸۰ است كه نشان می‌دهد این ساختمان بخشی از مجموعه سپاه پاسداران بوده است.

با مرور تصاویر ماهواره‌ای سال‌های بعد می‌توان دید كه در اردیبهشت سال ۱۴۰۲، دیواری ساخته شد كه این کلینیک را از مجموعه سپاه جدا می‌كند. بررسی تصاویر ماهواره‌ای در فروردین ۱۴۰۴ نشان می‌دهد كه ورودی این کلینیک هم مجزا شده است.

این کلینیک بخش‌های مختلفی از جمله اطفال، زنان و زایمان، قلب و عروق و دندانپزشکی، آزمایشگاه، سی تی اسکن، سونوگرافی، داروخانه و مركز سلامت خانواده هم دارد. بر روی نقشه گوگل مپ كه در دسترس همگان قرار دارد، مشخصا نام داروخانه بر روی قسمتی از ساختمان کلینیک دیده می‌شود.

به گفته منبع محلی كه با ما صحبت کرده است، این کلینیک نیز پس از افزایش جمعیت در منطقه تاسیس شد و به همه شهروندان خدمات درمانی ارائه می‌كرد و فقط مختص به كاركنان سپاه نبود.

عكسی از يك برچك مراقبت در گوشه‌ای از این مجمع در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است كه بر روی دیوار بیرونی آن نوشته شده است «دبستان و پیش‌دبستانی دخترانه شجره طیبه نیروی دریایی سپاه».

در تصویر ماهواره‌ای، این برچك در گوشه جنوب شرقی این مجموعه دیده می‌شود.

تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد که تا اردیبهشت ۱۴۰۲ سه برجک مراقبت در گوشه‌های شمال غربی، جنوب غربی و جنوب شرقی این مجموعه متعلق به سپاه وجود داشته است و پس از این تاریخ تنها برجک گوشه جنوب شرقی باقی مانده است.

منبع محلی به ما گفت که در سال‌های گذشته هیچ‌وقت نگهبانی را در برجک‌های مراقبت این مجموعه ندیده است. در ویدیویی که که از خارج از این مجتمع، از بلوار رسالت روبروی ضلع جنوبی آن، گرفته شده است سه ستون دود مجزا قابل مشاهده است. محل تقریبی ستون‌های دود با محل ساختمان‌های تخریب شده مجتمع سیدالشهدا که در تصویر ماهواره‌ای دیده می‌شود، هم‌خوانی دارد. در تصویر ماهواره‌ای می‌بینیم که یکی از این ساختمان‌ها در شمال مجموعه کاملاً نابود شده است. در دو ساختمان دیگر در غرب این مجتمع و همینطور در ساختمان کلینیک آثار تخریب دیده می‌شود. هم‌چنین در شرق کلینیک هم آثار تخریب در دو نقطه وجود دارد.

نیروی دریایی در میناب، بخشی از نیروی پنجم دریایی سپاه پاسداران در جنوب ایران است که مقر آن در بندر لنگه قرار دارد. یکی از بخش‌های این نیرو تیپ موشکی عاصف در شهر میناب است.

تیپ موشکی عاصف دارای چهار گردان است و از آن به‌عنوان مهم‌ترین تیپ موشکی نیروی دریایی سپاه یاد می‌شود. آبان ماه سال ۱۳۹۱ در جریان اختلاف‌های ایران با امارات متحده عربی بر سر جزایر سه‌گانه، ایران یک آزمایش دریایی برگزار کرد که نیروی دریایی سپاه با چهار گردان وابسته به تیپ موشکی عاصف یک آزمایش موشکی سه روزه در منطقه میناب در نزدیکی تنگه هرمز برگزار کرد.

در گزارش‌های بعضی از رسانه‌ها آمده است که تیپ عاصف در مجتمع فرهنگی سپاه پاسداران سیدالشهدا که به مدرسه دخترانه چسبیده واقع شده است، اما بی‌بی‌سی فارسی هنوز نتوانسته این موضوع را تایید کند.

از آغاز جنگ، نیروی دریایی ایران از اهداف اصلی اسرائیل و آمریکا بوده است. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در روز سوم جنگ گفت نیروی دریایی ایران از بین رفته است. فرماندهی مرکزی آمریکا (ستکام) نیز در بیانیه‌ای حملات به نیروی دریایی ایران را تایید کرد و گفت ناو پهپادبر شهید باقری را در همان روز اول جنگ مورد حمله قرار داده و از بین برده است. پیش‌تر تصاویر ماهواره‌ای شرکت ونتور که در اختیار بی‌بی‌سی فارسی قرار گرفته بود، حمله آمریکا و اسرائیل به ناوهای جنگی ایران در بندر کنارک و از بین رفتن آن‌ها را نشان می‌داد.

دادستان شهر میناب شمار کشته‌شدگان را ۱۶۸ و زخمیان را ۹۶ نفر اعلام کرده است. در تصاویری که پس از انفجار از عملیات آواربرداری و امداد منتشر شده است، دیده می‌شود بعضی از اجساد به علت شدت آسیب قابل شناسایی نیستند. در بعضی تصاویر می‌بینیم تنها دست یا پای کودکان به جا مانده است. یک منبع محلی به بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی فارسی گفت بعضی از اجساد هنوز تعیین هویت نشده‌اند و خانواده‌ها منتظر نتیجه آزمایش دی‌ان‌ای هستند. این منبع محلی گفت که یکی از آشنایان او مادری بود که به دنبال دخترش به مدرسه رفته بود اما هنگام اصابت موشک هم مادر و هم فرزند کشته شدند (به دلیل حفظ امنیت این فرد به نام او و آشنایان کشته شده او اشاره نمی‌کنیم)

روزنامه اعتماد نیز گزارشی منتشر کرده است از مادری به نام محدثه فلاحت که دو فرزند دختر و پسرش را به نام‌های مهدیه و امین احمدزاده، ۱۱ و ۶ ساله در این مدرسه از دست داده است.

بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی با بررسی عکس‌ها و ویدیوهایی که از تابوت‌ها و مراسم خاکسپاری کشته‌شدگان منتشر شده است و همچنین گفتگو با نزدیکان، هویت ۴۹ نفر از ۱۶۸ کشته را شناسایی کرده است. در فهرستی که ما شناسایی کرده‌ایم نام ۲۴ پسر، ۲۱ دختر و ۴ زن وجود دارد.

توضیح تصویر، بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی با بررسی عکس‌ها و ویدیوهایی که از تابوت‌ها و مراسم خاکسپاری کشته‌شدگان منتشر شده است و هم‌چنین گفت‌وگو با نزدیکان هویت ۴۹ نفر از ۱۶۸ کشته را شناسایی کرده است.

توضیح تصویر، بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی با بررسی عکس‌ها و ویدیوهایی که از تابوت‌ها و مراسم خاکسپاری کشته‌شدگان منتشر شده است و همچنین گفت‌وگو با نزدیکان هویت ۴۹ نفر از ۱۶۸ کشته را شناسایی کرده است

توضیح تصویر، بخش راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی با بررسی عکس‌ها و ویدیوهایی که از تابوت‌ها و مراسم خاکسپاری کشته‌شدگان منتشر شده است و همچنین گفت‌وگو با نزدیکان هویت ۴۹ نفر از ۱۶۸ کشته را شناسایی کرده است

حملات گسترده هوایی به پایتخت ایران؛ آسیب به بیمارستان‌های گاندی و خاتم‌الانبیاء در تهران

راستی‌آزمایی بی‌بی‌سی فارسی

۱۰ اسفند ۱۴۰۴ - ۱ مارس ۲۰۲۶

در دومین روز حملات اسرائیل و آمریکا به ایران، رسانه‌ها در ایران گزارش داده‌اند که بیمارستان‌های گاندی و خاتم‌الانبیاء و ساختمان صلح هلال احمر ایران هدف حمله قرار گرفته‌اند. اسرائیل گفته است که هدف از حملات یکشنبه شب در تهران بیمارستان نبوده است.

با بررسی مکان این دو بیمارستان روی نقشه و تطبیق آن با محل حمله‌های امروز به تهران، مشخص است که هر دو بیمارستان دور و بر اهداف موشک‌های آمریکا و اسرائیل هستند.

ویدیوهایی هم در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است که آسیب به پنجره‌ها و نمای بیرونی ساختمان‌های این دو بیمارستان را نشان می‌دهد. اما در این ویدیوها اثری از حمله مستقیم موشکی به آن‌ها دیده نمی‌شود.

با این حال گزارش‌های رسمی و همین‌طور رسانه‌های نزدیک به حکومت ایران می‌گویند این مراکز درمانی «هدف قرار گرفته‌اند».

وزارت بهداشت ایران می‌گوید علاوه بر این دو بیمارستان، به بیمارستان‌های مطهری در تهران، ابوذر در اهواز، سه پایگاه اورژانس در سراب، چابهار و همدان در حملات اسرائیل و آمریکا آسیب رسیده است.

توضیح تصویر، موقعیت بیمارستان گاندی و شبکه ۲ صداوسیما

حسین کرمان پور، سخنگوی روابط عمومی و اطلاع رسانی وزارت بهداشت ایران، گفت امشب در تهران «بیمارستان گاندی با همان نوع موشک که به مدرسه شجره طیبه در میناب زدند و حدود ۱۸۰ کودک خردسال را کشتند، هدف قرار گرفته است» و این بیمارستان در حال تخلیه است. در ویدیویی از این بیمارستان، کادر درمان در حال انتقال نوزادی بر تخت به خارج از بیمارستان هستند. در ویدیوهای دیگری که از بیرون این بیمارستان منتشر شده است، بخش‌هایی از نمای بیرونی ساختمان بلند این بیمارستان تخریب شده و بر زمین پراکنده است. با این حال آثاری از تخریب ناشی از اصابت مستقیم موشک به این ساختمان در تصاویر منتشر شده قابل رویت نیست و به نظر می‌رسد این تخریب ناشی از موج شدید انفجار باشد. بر روی نقشه دیده می‌شود که این بیمارستان مجاور ساختمان شبکه ۲ صداوسیما است و پایه‌های دکل بلند روبه‌روی آن تخریب شده است. همزمان رسانه‌های ایران اعلام کردند که به یکی از ساختمان‌های صداوسیما حمله شده است. به دنبال آن پخش برنامه‌های تلویزیونی صداوسیما دقایقی قطع شد. در نقشه بالا موقعیت بیمارستان گاندی و تخریب نمای بیرونی آن در برابر ساختمان شبکه ۲ صداوسیما و همین‌طور فرستنده رادیویی الوند، دیده می‌شود.

توضیح تصویر، نقشه محوطه ستاد فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران و مراکز درمانی کنارش

پیش‌تر هم ویدیوهایی منتشر شده بود که خرابی‌هایی در پنجره‌ها و چارچوب ورودی ساختمان بیمارستان خاتم‌الانبیاء را نشان می‌داد. این بیمارستان در مجاورت مجموعه «ستاد فرماندهی کل انتظامی ایران» قرار دارد. در نزدیکی این مجموعه هم‌چنین مراکز درمانی متعدد از جمله بیمارستان ولیعصر، بیمارستان شهید مطهری و ساختمان‌های صلح هلال احمر و شیرخوارگاه آمنه قرار دارد. این مجموعه محوطه بزرگی است که خیابان‌های رشید یاسمی و عطار در شمال و جنوب آن قرار دارد و خیابان ولیعصر در غرب و بزرگراه کردستان در شرق آن. ارتش اسرائیل اعلام کرد که به سه ساختمان در این مجموعه حمله کرده، اما نام این مراکز را نگفته است.

بر اساس اطلاعات ثبت شده در نقشه‌های داخلی ایران مانند «بلد»، دو ساختمان هدف حمله مربوط به ساختمان مرکزی ستاد فرماندهی کل نیروی انتظامی و ساختمان اینترپل ایران بوده است. اما مشخص نیست سومین ساختمان مربوط به کدام بخش فرماندهی کل انتظامی ایران است. رسانه‌ها و مقامات ایران تا این لحظه گزارشی درباره حمله به ستاد فرماندهی نیروی انتظامی ان منتشر نکرده‌اند، اما پیرحسین کولیوند، رئیس هلال احمر حمله در نزدیکی مرکز هلال احمر را تایید کرده است و آن را «وحشیانه» توصیف کرده است.

هلال احمر: ۶ هزار و ۶۶۸ واحد غیرنظامی در کشور مورد حمله قرار گرفتند

پیرحسین کولیوند، رییس جمعیت هلال احمر ایران روز شنبه ۱۶ اسفند-۷ مارس، اعلام کرد که از آغاز حملات آمریکا و اسرائیل تا کنون ۶ هزار و ۶۶۸ واحد غیرنظامی در نقاط مختلف کشور هدف قرار گرفته‌اند.

به گفته کولیوند، در میان این مراکز ۵ هزار و ۵۳۵ واحد مسکونی، یک هزار و ۴۱ واحد تجاری، ۱۴ مرکز درمانی، ۶۵ مدرسه و ۱۳ مرکز هلال احمر قرار دارند. او همچنین گفت در این حملات برخی خودروهای امدادی آسیب دیده و تعدادی از امدادگران نیز زخمی شده‌اند. راستی‌آزمایی آمار و ارقام اعلام شده از سوی مقام‌های جمهوری اسلامی دشوار است و نهادهای مستقل یا روزنامه‌نگاران امکان گزارش‌دهی آزادانه در این زمینه را ندارند.

رییس جمعیت هلال احمر ایران همچنین با اشاره به کنوانسیون‌های ژنو گفت حمله به مراکز غیرنظامی از جمله منازل مسکونی، مراکز درمانی، مدارس و نیروهای امدادی بر اساس حقوق بین‌الملل بشردوستانه ممنوع است و همه طرف‌های درگیر باید از این اماکن حفاظت کنند. اما جمهوری اسلامی در حملات به اسرائیل و کشورهای همسایه این اصول را رعایت نکرده و مناطق مسکونی، مدارس، هتل‌ها و مراکز غیرنظامی را هدف قرار داده است.

آلمان سفارت خود در تهران را به طور موقت تخلیه کرد

وزارت خارجه آلمان اعلام کرد در پی ادامه حملات آمریکا و اسرائیل به ایران، دولت این کشور کارمندان سفارت خود در تهران را به طور موقت از ایران خارج کرده است. این وزارتخانه در بیانیه‌ای اعلام کرد انتقال کارکنان سفارت به دلیل سطح بالای خطر صورت گرفته است، اما سفارت آلمان در تهران همچنان به صورت تلفنی در دسترس است. آلمان اواسط ژانویه و پیش از آغاز جنگ، تعداد کارمندان غیرضروری خود در تهران را در چارچوب یک اقدام پیشگیرانه و احتیاطی کاهش داده بود.

وزارت امور خارجه آلمان همچنین اعلام کرد که پشتیبانی کنسولی به طور قابل توجهی محدود شده و بخش ویزا نیز به طور موقت بسته شده است. در این میان اتریش نیز سفارت خود در تهران را به طور موقت به باکو، پایتخت جمهوری آذربایجان، منتقل کرده است. ایتالیا و اسپانیا نیز در اقدامی مشابه کارمندان سفارتخانه‌های خود در تهران را به خارج از این کشور منتقل کرده‌اند. با این حال خاویر آلبارس، وزیر خارجه اسپانیا تأکید کرد دیگر سفارتخانه‌های این کشور در منطقه خاورمیانه همچنان فعال هستند و خدمات اضطراری را ارائه می‌دهند. سفارت سوئیس اما همچنان به فعالیت خود در تهران ادامه می‌دهد. وزارت خارجه این کشور اعلام کرد شش شهروند سوئیسی و ۱۸ کارمند محلی سفارت در تهران فعالیت دارند. سوئیس از زمان قطع روابط دیپلماتیک میان آمریکا و ایران پس از انقلاب سال ۵۷، به‌عنوان حافظ منافع ایالات متحده در تهران فعالیت دارد.

جنگ ایران؛ نبرد زرادخانه‌ها پشت پرده اعداد فوق‌محرمانه

ایالات متحده، اسرائیل و ایران زرادخانه‌های تسلیحاتی خود را به شدت محرمانه نگه می‌دارند. اما گزارش‌هایی هم با ارقام مشخص بارها به بیرون درز کرده است. دقیقاً همین اطلاعات می‌تواند سرنوشت جنگ علیه ایران را تعیین کند.

در یک هفته‌ای که از جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران می‌گذرد، ایالات متحده بیش از سه هزار هدف را مورد حمله قرار داده و بر مصمم بودن خود در ادامه حملات تأکید کرده است. جمع‌بندی کوتاه و توأم با تهدید ارتش آمریکا که اخیراً در پلنفرم ایکس منتشر شده، نمایش قدرتی آشکار به شمار می‌رود. در زمان جنگ، ارقام نیز اهمیت بسزایی دارند.

در حالی که برخی از این ارقام عملاً با صدای بلند در عرصه عمومی اعلام می‌شوند، برخی دیگر اسراری به‌شدت محافظت‌شده هستند. هیچ‌کس نمی‌تواند با اطمینان بگوید زرادخانه تسلیحاتی هر یک از طرفین جنگ چه اندازه است، زیرا هیچ ارتشی اطلاعاتی آشکار در این باره منتشر نمی‌کند. با این حال، ادامه جنگ ایران نیز تا حدی به همین موضوع بستگی دارد.

از چند روز پیش این پرسش در ایالات متحده مطرح است که جنگ تا چه زمانی می‌تواند ادامه یابد، بی‌آنکه این کشور با خطر کاهش ذخایر مهمات روبه‌رو شود. به گزارش شبکه «سی‌ان‌ان»، مارک کلی، سناتور دموکرات و عضو کمیته نیروهای مسلح، هشدار داده است که آمریکا «ذخیره نامحدود» در اختیار ندارد. دولت آمریکا چنین نگرانی‌هایی را رد می‌کند. کارولین لیویت، سخنگوی کاخ سفید، مدعی شده است که ایالات متحده «نه تنها توان کافی برای اجرای موفقیت‌آمیز عملیات «خشم حماسی» دارد، بلکه می‌تواند حتی بسیار فراتر از آن نیز برود».

او از انبارهای تسلیحاتی در مکان‌هایی سخن گفت که بسیاری از مردم حتی از وجودشان خبر ندارند. دونالد ترامپ رییس‌جمهور آمریکا، نیز اعلام کرد شرکت‌های صنایع دفاعی این کشور موافقت کرده‌اند تولید سلاح‌های پیشرفته را به شکل چشمگیری افزایش دهند. جزئیات بیش‌تری در این باره منتشر نشده است. حتی پیش از آغاز جنگ نیز هشدار می‌دادند که ادعا شده بود از سوی دن کین، رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا، درباره خطرهای عملیات نظامی علیه ایران به ترامپ داده شده خبرساز شد. در آن زمان گفته شد که او در این هشدار به کمبودهایی در سامانه‌های تسلیحاتی اشاره کرده است.

مدتی است که در ایالات متحده بحث بر سر احتمال کاهش ذخایر مهمات مطرح شده است. عکس: *Seaman Daniel Kimmelman/US Navy/AP Photo/dpa/picture alliance*

به گزارش «واشنگتن پست» به نقل از منابع آگاه، کین گفته بود هر عملیات بزرگی علیه ایران با چالش‌هایی روبه‌رو خواهد شد، زیرا ذخایر تسلیحاتی آمریکا، در نتیجه حمایت از اسرائیل در جنگ غزه و کمک به اوکراین در برابر روسیه، کاهش یافته است.

کاهش زرادخانه موشکی ایران

در ایران نیز ذخایر موشک‌های بالستیک و پهپادهای رزمی به‌شدت محرمانه نگه داشته می‌شود. رسانه‌های نزدیک به سپاه پاسداران فقط از موفقیت‌های ادعایی در جریان جنگ گزارش می‌دهند. خبرگزاری فارس گزارش داده است که از آغاز جنگ تاکنون بیش از ۵۰۰ موشک بالستیک و کروز و دست‌کم دو هزار پهپاد رزمی شلیک شده است.

طبق برآورد «مؤسسه یهودی امور امنیت ملی»، نیروهای مسلح ایران پیش از جنگ حدود دو هزار موشک بالستیک میان‌برد و بین شش تا هشت هزار موشک کوتاه‌برد در اختیار داشته‌اند. به گفته این اندیشکده محافظه‌کار آمریکایی، بخش قابل توجهی از این موشک‌ها شلیک شده یا نابود شده‌اند.

این مؤسسه شمار موشک‌های میان‌برد باقی‌مانده ایران را بین ۴۰ تا ۳۴۰ فروند برآورد کرده است. گفته می‌شود بیش از ۷۵ درصد از سکوی‌های پرتاب موشک نیز نابود شده‌اند. با این حال، میزان دقت این برآوردها روشن نیست. ناظران «مؤسسه مطالعات جنگ» در آمریکا نیز بر این باورند که بسیاری از این سامانه‌ها نابود شده‌اند، زیرا تعداد حملات موشکی ایران کاهش یافته است.

اما ایران با پهباد نیز حمله می‌کند. در مقابله با این حملات، به‌ویژه کشورهای حوزه خلیج فارس امیدوارند که موشک‌های رهگیرشان به پایان نرسد. گرچه بخش بزرگی از صدها موشک و پهبادی که مثلاً به سوی امارات متحده عربی و قطر شلیک شد، سرنگون شدند، اما از برخی نیز از سامانه‌های دفاعی عبور کردند.

خبرگزاری فارس گزارش داده است که ایران از آغاز جنگ تاکنون دست کم دو هزار پهباد رزمی شلیک کرده است. عکس: *Iranian Army/AP/picture alliance*

به گزارش خبرگزاری آلمان، اگر ایران به این حملات برای مدت طولانی‌تری ادامه دهد، این کشورها احتمالاً برای رهگیری پرتابه‌ها ناچار به انتخاب می‌شوند؛ برای مثال رهگیری حملاتی را که مناطق مسکونی و دیگر مناطق غیرنظامی یا تأسیسات مهم نفت و گاز را هدف می‌گیرند. جزئیات مربوط به سامانه‌های دفاع هوایی، از جمله تعداد موشک‌های قابل استفاده پاتریوت، در کشورهای خلیج فارس نیز از اسرار به‌شدت محافظت شده است. با این حال، نشانه‌هایی وجود دارد که کشورهای عربی ممکن است به‌زودی به کمک نیاز پیدا کنند. برای نمونه وزارت دفاع بریتانیا اعلام کرده است که جنگنده‌های بریتانیایی در حال کمک به پدافند هوایی در اردن، عراق و قطر هستند.

قصد اسرائیل برای تسریع روند تسلیح مجدد

طبیعتاً آمار دقیقی درباره اسرائیل نیز وجود ندارد؛ کشوری که پس از دو سال جنگ در نوار غزه اکنون بار دیگر در چند جبهه درگیر است. وزارت دفاع اسرائیل پس از آغاز جنگ ایران، به شرکت‌های بزرگ تسلیحاتی این کشور دستور داده است تا تولید سامانه‌های تسلیحاتی تهاجمی و دفاعی را سرعت ببخشند. به باور دنی سیتزینوویچ، کارشناس اسرائیلی امور ایران، «پرسش کلیدی» جنگ این است که مهمات چه کسی زودتر تمام خواهد شد. با این حال، این مقام پیشین اطلاعاتی اسرائیل تأکید می‌کند که از دید این کشور پرتابگرها در ایران بسیار مهم‌تر از تعداد موشک‌ها هستند، زیرا بدون آن‌ها موشکی نیز شلیک نخواهد شد.

این پژوهشگر اندیشکده «مؤسسه مطالعات امنیت ملی» در تل‌آویو، با بیان این که «واضح است آن‌ها در این زمینه آسیب قابل توجهی دیده‌اند»، می‌افزاید: «ما فکر نمی‌کنم بتوانیم این تعداد را به صفر برسانیم.» او همچنین این احتمال را مطرح می‌کند که ایران خود را برای «مرحله دوم» جنگ آماده کند؛ مرحله‌ای که در آن علاوه بر حزب‌الله لبنان، شبه‌نظامیان حوثی یمن نیز می‌توانند مشارکت داشته باشند.

به گفته سیتزینوویچ، ایران ممکن است روی این حساب کند که «تعداد موشک‌های رهگیر ما به قدری کاهش یابد که هر موشکی که آن‌ها شلیک کنند مؤثر باشد.» این کارشناس بر این باور است که رهبری ایران ممکن است موشک‌ها را ذخیره کند تا بعداً همراه با حوثی‌ها بتواند بر سامانه‌های دفاعی اسرائیل چیره شود.

نتیجه گیری

همه شواهد نشان می‌دهند که اکنون آمریکا و اسرائیل غیر از مراکز نظامی زیرساخت‌های اقتصادی ایران به ویژه نفت و گاز را نیز مورد هدف قرار داده‌اند. ایرانی که نفت و گاز نداشته باشد هیچ چیز ندارد.

در چنین روندی، در حالی که آمریکا و اسرائیل از یک طرف و جمهوری جهل و جنایت از سوی دیگر، جامعه ایران را نابود می‌کند یک عده شاه‌الهی با رسانه‌های خود، به‌ویژه تلویزیون انترنشنال، در تجمعات‌شان در کشورهای غربی، بی‌شرمانه و وقیحانه بر علیه نیروهای چپ و آزادی‌خواه و ضدجنگ عربده‌کشی و پرخاشگری می‌کنند. نیروهایی که بیش از چهار دهه است برای سرنگونی جمهوری اسلامی مبارزه می‌کنند. همین سلطنت‌طلبان تا دیروز به دنبال عیش و نوش و تجارت و بیبلاق و قشلاق خود بودند و نمی‌دانستند سیاست را با سین می‌نویسد و یا صاد؛ اکنون آتش داغ‌تر از کاسه شده‌اند و برای همه خط و نشان می‌کشند و شعار مرگ بر این آن و اعدام سر می‌دهند. این جماعت جاهل ره گم‌کرده، از ترامپ و تتنایاهو به‌خاطر حمله به ایران تشکر هم می‌کنند. گروهی خودباخته که دچار بیماری مالیخولیایی و پرخاشگر جمعی شده‌اند. و بر این تصورند با حمایت آمریکا و اسرائیل تخت سلطنت خود را بر روی ویرانه‌های ایران برپا کنند و رضا پهلوی را با سلام و صلوات بر روی آن بنشانند.

سلطنت‌طلبان و نفوذی‌های جمهوری اسلام در این درون آن‌ها و رسانه‌ای هم‌چون انترنشنال در تحولات رسانه‌ای چند سال اخیر، به راست افراطی گرایش پیدا کرده‌اند که با ظهور ترامپسیسم هم‌زمان بوده است. به احتمال قوی همه خبرنگاران و هزینه‌های این تلویزیون را دولت اسرائیل و لابی‌های یهودی و سرمایه‌داران فاشیست تامین می‌کنند.

در سال ۱۸۹۸، «ویلیام راندولف هرست»، سرمایه‌دار و ناشر مطبوعات آمریکا گفته بود: «تو اخبار را بساز، من جنگ را برایت می‌سازم.» امروز، رسانه‌هایی چون «ایران اینترنشنال» در راستای منافع فاشیستی سلطنت‌طلبان و ویران‌گری به ابزاری در دست دولت اسرائیل بدل شده‌اند.

این تلویزیون جنگ اخیر اسرائیل و آمریکا علیه ایران را به عنوان «کمک به مردم ایران» تبلیغ می‌کند و آشکارا به تربیون اصلی تبلیغات جنگی اسرائیل-آمریکا علیه ایران بدل شده است.

در چنین وضعیتی، قطع فوری جنگ، آزاید همه زندانیان و تاکید بر سرنگونی کلیت جمهوری اسلامی ایران با قدرت مردم و جنبش‌های اجتماعی، بدون جنگ و دخالت خارجی تاکید ورزید.

یک‌شنبه هفدهم اسفند ۱۴۰۴-هشتم مارس ۲۰۲۶